

از توافق‌های قضایی تا تذک‌های بیایی قالیباف

جلسه علنی مجلس شورای اسلامی در روز چهارشنبه ۲۷ فروردین ۱۴۰۴ به ریاست محمدباقر قالیباف برگزار شد؛ نشست‌ی که در آن هم ردپایی از دیپلماسی قضایی دیده شد، هم نشانه‌هایی از دغدغه‌های اقتصادی و البته تذکرات پیاپی رئیس مجلس که حال‌وهوای خاصی به فضای صحن داد.

قالیباف که در نطق آغازین خود روز ارتش را تبریک گفت و از رشادت و ایستادگی نیروهای مسلح در حفظ امنیت ملی کشور تقدیر کرد؛ تبریکی که پیشتر رنگ‌وبوی حمایت داشت تا صرفاً یک مناسبت تقویمی.

ایران، هند، ونزوئلا و ویتنام؛ قوه مقننه در مسیر تقویت همکاری‌های حقوقی و قضایی

در ادامه جلسه نمایندگان به بررسی چندین لایحه همکاری‌های قضایی و بین‌المللی پرداختند. نخست، لایحه موافقت‌نامه معاضدت حقوقی متقابل در امور مدنی و تجاری میان ایران و هند بود که پس از رفع ایرادات شورای نگهبان به تصویب رسید.

همچنین پرونده انتقال محکومان میان ایران و ونزوئلا که به خاطر اختلاف نظر با شورای نگهبان معطل مانده بود، بالاخره راهی مجمع تشخیص مصلحت نظام شد تا شاید در آنجا گره از کارش باز شود.

یکی از مهم‌ترین مصوبات دیروز، لایحه عضویت ایران در اتحادیه همکاری‌های تأیید صلاحیت آسیا-اقیانوسیه (APEC) بود. مجلسی‌ها با کلیات و جزئیات آن موافقت کردند تا دولت مجاز به پرداخت حق عضویت و تعیین دستگاه اجرایی مربوطه شود.

در ادامه نیز معاهده استرداد مجرمان میان ایران و ویتنام تصویب شد؛ معاهده‌ای که شامل ۲۲ ماده و یک مقدمه است و به نظر می‌رسد بخشی از راهبرد جدید ایران برای بازتعریف همکاری‌های قضایی با شرکای آسیایی خود باشد.

تذک‌های قالیباف برای سکوت نمایندگان

یکی از حاشیه‌های قابل توجه جلسه، تذک‌های پی‌درپی رئیس مجلس به نمایندگانی بود که خارج از دستور رسمی، مسائل متفرقه را مطرح می‌کردند. قالیباف صراحتاً گفت که این قبیل صحبت‌ها باید در «سه‌شنبه‌های نظارتی» بیان شود، نه در جلسات علنی. تذک‌ری که هر چند از منظر آیین‌نامه‌ای درست بود، اما نشان از شدت گرفتن تنش‌های درونی و ناراضیاتی قالیباف از بی‌نظمی‌های اخیر دارد.

از تهدید آمریکا تا بیکاری خوزستان؛ پشت تریبون چه گذشت؟

نطق‌های میان‌دستور، صحن را از یکنواختی بیرون آورد. عزیزی فارسانی با لحنی تهدیدآمیز خطاب به طرف‌های مذاکره‌کننده هشدار داد که هرگونه اقدام خصمانه می‌تواند خلیج فارس و اقیانوس هند را به «چینی از آتش» تبدیل کند. جمله‌ای که خیلی زود در فضای رسانه‌ای بازتاب یافت. بروجودی هم از موضعی مشابه گفت که مجلس به هیچ عنوان مذاکره‌ای خارج از موضوع هسته‌ای و تحریم‌ها را نمی‌پذیرد.

در سوی دیگر ماجرا، موسوی‌زاده نماینده مردم اهواز، تصویری تلخ از وضعیت اشتغال در خوزستان ترسیم کرد و گفت: «بیش از ۹۰ درصد از مراجعات به دفاتر نمایندگان استان مربوط به بیکاری است. این موضوع دیگر از حد هشدار گذشته و به مرحله بحران رسیده است».

تذکرات: آینه‌ای از دغدغه‌های محلی و ملی

تذکرات دیروز هم مانند همیشه متنوع و بعضاً متضاد بود؛ از تأکید لاهوتی بر تعیین تکلیف تقسیمات کشوری گرفته تا گلایه نیکزاد از کندی دولت در پیشبرد امور. مصصامی از تصمیم احتمالی بانک مرکزی برای تعیین نرخ رسمی دیگر ارز ابراز نگرانی کرد و مقصودی هم با اشاره‌ای طعنه‌آمیز گفت که راندگی ماشین‌سنگین در برخی آمارها جزو مشاغل تفریحی دسته‌بندی شده است.

ابراهیمی از خوزستان نسبت به قطع مکرر برق در استان هشدار داد و خواستار پاسخ‌گویی وزارت نیرو شد. او همچنین تأکید کرد که هر اقدام ناشیانه از سوی اسرائیل، پاسخ قاطع ایران را به دنبال خواهد داشت. خزایی نیز موضوع تأمین حق آب کشاورزان و رامین را مطرح کرد و آن را کلید امنیت غذایی دانست.

سخن پایانی

در میان رفت‌وآمد لایوح و نطق‌ها، آنچه در جلسه دیروز مجلس بیش از همه به چشم آمد، تقابل دغدغه‌های داخلی و خارجی و تذکرات مکرر قالیباف برای حفظ انضباط در صحن بود. مجلسی‌ها در این جلسه تلاش کردند تصویری از همکاری‌های بین‌المللی در حوزه حقوقی ترسیم کنند، اما در پس پرده، نشانه‌هایی از بی‌نظمی، بحران معیشت و ناتوانی در پاسخ به مطالبات مردم نیز آشکار بود.

امور کشور معطل مذاکرات نیست

مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور ضمن قدردانی از رهنمودهای رهبر معظم انقلاب گفت: روند مذاکرات به شکل عادی و معمولی جریان دارد و امور کشور نیز در مسیر طبیعی خود درحال اجرا و پیگیری است و به هیچ وجه حتی برای ثانیه‌ای معطل این مباحث و مسائل نمی‌شود. / پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست‌جمهوری

ساعت جلو برود یا نرود؟

گفت‌وگوی یک نماینده مجلس و یک کارشناس حوزه انرژی در خصوص تغییر ساعت رسمی کشور در تلویزیون همشهری

عکس: همشهری | امیر رستمی

سیده زهرا عبداللهی، محسن تولایی گزارش

موضوع تغییر ساعت رسمی کشور، یک بار دیگر به صدر اخبار بازگشته است؛ این بار در مناظره تلویزیونی همشهری، با حضور یک نماینده مجلس و یک کارشناس حوزه انرژی. یعنی که سال‌هاست میان مجلس، دولت و متخصصان انرژی در جریان است و هنوز به نتیجه قطعی نرسیده است. موافقان معتقدند جلو کشیدن ساعت رسمی کشور می‌تواند تا حدی در کاهش بیک مصرف برق

تصمیم گیر باشد؟ نظر مجلس در این زمینه چیست؟

خنفری: دولت‌ها از سال ۱۳۷۰ تاکنون درباره تغییر ساعت تصمیم گرفته‌اند. دولت‌ها محدود نشده‌اند؛ مجلس هم در ادوار مختلف نظر داده است. تغییر دیدگاه در مجلس وجود داشته و الزام یک نهاد نبوده است. تغییر ساعت همیشه راهکار ساده‌ای بوده است؛ نه تصمیمی نهایی.

کربلایی: تغییر ساعت، کار اجرایی است؛ ورود مجلس منطقی نیست. در سال ۱۳۸۶ مجلس قانونی برای لغو تغییر ساعت تصویب کرد. در ۲ سال بعد همان مجلس دوباره مجوز تغییر ساعت داد. کارشناسان وزارت نیرو هم نظرات متناقضی داشته‌اند.

آسان است؟ کارشناسان راه‌حل ندارند یا راه‌حل خنفری:

تغییر ساعت، راه‌حل ساده و سطحی است. باید از فناوری نوین برای صرفه‌جویی استفاده کرد. با یک‌درصد صرفه‌جویی، اندازه یک نیروگاه پوشهر انرژی ذخیره می‌شود. تغییر ساعت رسمی تأثیری بر خوزستان و هرمزگان ندارد؛ گرما شبانه‌روزی است.

کربلایی: حتی یک‌مگاوات در پیک مصرف مهم است. تصمیم باید منطقی و قطعی باشد تا مردم تکلیف‌شان را بدانند. منابع محدود است؛ فناوری هزینه‌بر است.

هاشم خنفری، پور جعفری

رضا کربلایی

مؤثر باشد؛ درحالی‌که مخالفان این رویکرد را ساده‌انگارانه و ناکارآمد می‌دانند.

هاشم خنفری پور جعفری، نماینده مجلس شورای اسلامی و رضا کربلایی، تحلیل‌گر اقتصادی در حوزه انرژی در مناظره تلویزیون اینترنتی همشهری، از منظرهای متفاوتی به ماجرا نگر بسته‌اند. یکی به ضرورت اصلاح زیرساخت‌ها و استفاده از فناوری‌های نوین تأکید داشت و دیگری بر اجرای تصمیمات کوتاه‌مدت برای جلوگیری از خاموشی‌های تابستانی پافشاری می‌کرد. در این میان، موضوعاتی چون کم‌کاری دولت‌ها در اجرای قوانین، ترک‌فعل مسئولان، کمبود سرمایه‌گذاری در نیروگاه‌ها

و مقاومت برخی ادارات در برابر تغییر ساعت کاری نیز مطرح شد.

در حالی‌که کشورها‌ی دیگر با استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر و سیاستگذاری‌های بلندمدت توانسته‌اند بحران انرژی را مدیریت کنند، در ایران همچنان تغییر ساعت رسمی، به‌عنوان یکی از معذود راهکارهای اجرایی باقی مانده است. اما آیا این راهکار، واقعا می‌تواند از تابستانی گرم و خاموشی‌های مکرر جلوگیری کند؟ و یا فقط به تأخیر انداختن بحرانی است که در یا زود گر بیان‌گیر کشور خواهد شد؟ مناظره پیش‌رو، نگاهی تحلیلی به این جدال پرچالش دارد.

اختلاف نظرهای کلیدی

تغییر ساعت: کربلایی: ضروری و فوری خنفری: تأثیر ناچیز و غیراصولی

راهکار اساسی: کربلایی: جذب سرمایه‌گذاری خارجی خنفری: رفع موانع سرمایه‌گذاری داخلی

مصرف انرژی: کربلایی: تمرکز بر مدیریت مصرف خنفری: نیاز به تحول تکنولوژیک

نقش مجلس: کربلایی: نباید در امور اجرایی دخالت کند. خنفری: باید بر دولت نظارت کند.

نقاط اشتراک: هر دو بر ضرورت حل بحران انرژی تأکید دارند. هر دو معتقدند تصمیمات گذشتۀ ناکارآمد بوده‌اند. هر دو نیاز به سرمایه‌گذاری در بخش انرژی را تأیید می‌کنند.

هشدار نهایی: کربلایی: پیش‌بینی خاموشی‌های گسترده در تابستان خنفری: تأکید بر لزوم راهکارهای اساسی به جای راه‌حل‌های مقطعی

تعطیلی سراسری باعث زیان شرکت‌های بورسی شده است.

آیا پیش‌بینی‌ها به راهکار نرسیده است؟ چرا مجلس کمک نمی‌کند؟ خنفری:

تغییر ساعت در دولت‌های مختلف انجام شده، اما مؤثر نبوده است. تصمیم‌گیری باید با برنامه‌ریزی دقیق همراه

باشد.

تا زمانی‌که وزارت نیرو هزینه نکند، مشکلی حل نمی‌شود.

تکنولوژی داخلی زیاد داریم ولی به کار گرفته نمی‌شود.

کربلایی:

سرمایه‌گذاری داخلی کافی نیست. نرخ برق دستوری است؛ بازدهی سرمایه پایین است.

دولت در اجرای آیین‌نامه‌ها ضعیف عمل کرده است.

در کشورهای دیگر، یارانه به انرژی خورشیدی می‌دهند.

آیا تصمیم مجلس در سال ۱۳۹۲ منطقی نبوده است؟ خنفری:

نمی‌گویم فکایت می‌کند، ولی نباید معطل شد. باید برای سرمایه‌گذاری‌ها تسهیل‌گری کرد.

ما با بالا بردن دیوار مقابل سرمایه‌گذار، مشکل حل نمی‌شود.

استعلامات طولانی مانع اجرای پروژه‌ها می‌شود.

کربلایی:

بازدهی پایین مانع سرمایه‌گذاری شده است. سرمایه‌گذار داخلی به‌دلیل بی‌اطمئادی حاضر به ورود نیست.

مجلس باید بر دولت نظارت نکند، نه فقط قانونگذاری نماید.

تصمیمات مجلس هم در برخی موارد خودشان مانع بوده‌اند.

چرا ترک فعل مسئولان پیگیری نمی‌شود؟ خنفری:

رئیس‌جمهور قول داد در خوزستان سرمایه‌گذاری می‌شود؛ اما نشده است.

جلسات زیاد است ولی خروجی ندارد.

مدیران وزار تخانه‌ها طبق سلیقه شخصی عمل می‌کنند.

باقول و تذکر مشکلی حل نمی‌شود.

کربلایی:

کار گروه‌هایی فایده هستند. در تابستان، خاموشی‌ها شدیدتر می‌شود.

سنیت برق رشد کافی نداشته است؛ در باتلاق انرژی گیر کرده‌ایم.

حتی در استان‌های سردسیر هم مصرف بالاست.

روسیه و چین؛ ضامن توافق ایران و آمریکا

دیمیتری پسکوف، سخنگوی کرملین با اعلام اینکه روسیه برای انجام هرکاری درحد توان خود در جهت کمک به حل‌وفصل اوضاع پیرامون برنامه هسته‌ای ایران از طریق ابزارهای دیپلماتیک است، گفت: روسیه و چین می‌توانند ضامن توافق جدید بین ایران و آمریکا درباره این موضوع شوند. / ایرنا

خبر سازان

عصبانیت دشمن از هماهنگی ارتش و سپاه

سردار حسین سلامی، فرمانده کل سپاه تأکید کرد: ارتش در یک هم‌افزایی، هماهنگی و همدلی شکوهمند با سپاه پاسداران، حصار مستحکم ایران اسلامی و پناهگاه مطمئن و افتخارآفرین ملت قرار گرفته و سبب عصبانیت دشمنان استقلال و پیشرفت ایران بزرگ و مقتدر شده است. / فارس

مانور آمریکاروی خطوط قرمز ایران

محسن رضایی، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام نوشت: مانور آمریکا روی خطوط قرمز ایران، بیانگر سردرگمی و عدم‌انسجام درونی دولت ترامپ است. ادامه این اظهارات، سابقه بی‌اعتمادی به آمریکا را در اثر خروج از برجام، نزد تصمیم‌گیران و مذاکره‌کنندگان ایران زنده و تقویت می‌کند. / ایسنا

هشدار به آمریکا

اسماعیل بقایی، سخنگوی وزارت امور خارجه گفت: جابه‌جایی مکان دروازه در فوتبال، یک خطای حرفه‌ای است؛ اما در دیپلماسی چنین حرکتی می‌تواند هر شروعی را در معرض تخریب قرار دهد و می‌تواند به منزله عدم‌جدیت و حسن نیت تلقی شود. / وزارت امور خارجه

دیپلماسی

وزیر امور خارجه:

غنی‌سازی قابل مذاکره نیست

سیدعباس عراقچی، وزیر امور خارجه روز چهارشنبه در حاشیه جلسه هیأت دولت به تشریح تازه‌ترین مواضع دستگاه دیپلماسی درباره مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا پرداخت که مهم‌ترین محورهای آن را در ادامه می‌خوانید.

■ اصل موضوع غنی‌سازی ایران قابل مذاکره نیست. ■ ما باید در جلسه مذاکره از نظرات واقعی آمریکا مطلع شویم.

■ اگر با مواضع سازنده‌ای بیایند، امیدوار هستم که بتوانیم مذاکره درباره چارچوب یک توافق محتمل را آغاز کنیم. ■ مواضع مختلفی را از طرف آمریکایی شنیدیم که بعضاً متضادند و این به هیچ عنوان به روند مناسب مذاکراتی کمک نخواهد کرد.

■ ویتکاف تاکنون چند مدل صحبت کرده است و مواضع واقعی اما در پشت میز مذاکره مشخص می‌شود.

■ با اعمال فشار بر ایران هیچ دستاوردی نخواهند داشت؛ اگر مذاکره بر مبنای موضع برابر و در فضای محترمانه باشد، می‌تواند پیش برود، اما از طریق فشار و تحمیل مواضع‌شان چیزی حاصل نخواهد شد و این را ما هم در عمل و هم در مواضع مان ثابت کردیم.

■ ما در کمال خونسردی و آرامش و بدون اینکه تحت‌تأثیر هیچ فشار و جریانی باشیم، در مذاکرات حاضر می‌شویم.

■ هدف من از سفر به روسیه انتقال پیام مکتوب مقام معظم رهبری به رئیس‌جمهور روسیه است و این پیام در ملاقات با ولادیمیر پوتین، به او ارائه خواهد شد.

تیت‌ر خبر

خبرهای کوتاه از دنیای سیاست

■ مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور تأکید کرد که اصلاح روش‌های آموزش، باید معطوف به نیازهای آینده کشور باشد.

■ فاطمه مهاجرانی، سخنگوی دولت گفت: ما هیچ کدام از موضوع‌های کشور را به مذاکرات گره نزده‌ایم و نمی‌زنیم.

■ کاظم جلالی، سفیر ایران در روسیه اعلام کرد: عباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران امروز (پنجشنبه) به روسیه سفر خواهد کرد.

■ وزیر دفاع تاجیکستان با رئیس ستاد کل نیروهای مسلح ایران دیدار و گفت‌وگو کرد.

■ رافائل گروسسی، مدیر کل اژانس بین‌المللی انرژی اتمی روز چهارشنبه در رأس هیأتی فنی برای دیدار با مقام‌های ایرانی وارد تهران شد.

■ سیدمحسن دهنوی، سخنگوی مجمع تشخیص مصلحت نظام از ادامه بررسی لایحه پیوستن به پالرمو و سی‌اف‌تی در جلسه بعدی مجمع خبر داد.

■ وزارت خزانه‌داری آمریکا شماری از نفتکش‌ها و یک پالایشگاه چینی را به اتهام «خرید، فروش و تسهیل صادرات نفت ایران» تحریم کرد.

■ قطر بار دیگر از مذاکرات غیرمستقیم میان ایران و آمریکا استقبال و بر ادامه حمایت از گفت‌وگو میان طرف‌های مختلف در منطقه تأکید کرد.

■ رسانه آمریکایی «اکسیوس» به نقل از منابع مطلع نوشت تیم امنیت ملی ترامپ بر سر راهکارهای مناسب و کارآمد رسیدگی به مسئله هسته‌ای ایران دچار اختلاف است.